



**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ**  
**(Мінекономрозвитку України)**

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81  
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: [meconomy@me.gov.ua](mailto:meconomy@me.gov.ua), код ЄДРПОУ 37508596

№ \_\_\_\_\_  
На № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_

**Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, установи, організації, підприємства та інші суб'єкти сфери державних закупівель**

*Щодо здійснення закупівель філіями, участі філій у процедурах та правонаступництва*

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України на численні звернення з питань у сфері державних закупівель щодо здійснення закупівель філіями, участі філій у процедурах та правонаступництва повідомляє.

Закон України "Про здійснення державних закупівель" (далі - Закон) встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади.

***Щодо закупівель філіями (представництвами, відокремленими підрозділами)***

Визначення поняття "замовники" наведено в пункті 9 частини першої статті 1 Закону. Відповідно до частини першої статті 11 Закону комітет з конкурсних торгів утворюється замовником (генеральним замовником) для організації та проведення процедур закупівель.

Комітет з конкурсних торгів діє на засадах колегіальності та неупередженості членів комітету з конкурсних торгів. Членство в комітеті з конкурсних торгів не повинно створювати протиріччя між інтересами замовника та учасника чи між інтересами учасників процедури закупівлі, наявність якого може вплинути на об'єктивність та неупередженість прийняття рішень щодо вибору переможця процедури закупівлі.

При цьому частиною четвертою статті 11 Закону передбачено, що комітет з конкурсних торгів, зокрема, планує, складає та

М2 Мінекономрозвитку  
Вих. № 3302-06/5500-06 від  
26.02.2016 13:02:02



затверджує річний план державних закупівель, відповідно до якого здійснюється закупівля (частина перша статті 4 Закону).

У свою чергу, відповідно до статті 95 Цивільного кодексу України (далі –ЦК України) філією є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює всі або частину її функцій.

Представництвом є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи. Філії та представництва не є юридичними особами. Вони наділяються майном юридичної особи, що їх створила, і діють на підставі затвердженого нею положення.

Керівники філій та представництв призначаються юридичною особою і діють на підставі виданої нею довіреності. Відомості про філії та представництва юридичної особи включаються до єдиного державного реєстру.

З огляду на викладене, філії та представництва юридичних осіб, які не мають статусу юридичних осіб, не можуть від свого імені виступати замовником у процедурах закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до норм Закону. У зазначеному випадку замовником може виступати саме юридична особа, яка здійснює закупівлю через уповноважений належним чином відокремлений підрозділ.

Крім того, договір про закупівлю від імені юридичної особи-замовника підписують керівники філій та представництв на підставі довіреності, виданої відповідно до чинного законодавства.

Таким чином, головна організація може створювати комітети з конкурсних торгів у філіях, представництвах та інших відокремлених підрозділах з метою забезпечення ефективного безперервного функціонування роботи замовника та його підрозділів як єдиного цілого. **Водночас звертаємо увагу, що надання повноважень відокремленим підрозділам не може бути спрямоване на уникнення проведення процедур закупівель, передбачених Законом, головною організацією, що утворила такий відокремлений підрозділ.**

Разом з тим Наказом Мінекономрозвитку від 15.09.2014 № 1106 затверджено форми документів у сфері державних закупівель та Інструкції щодо їх заповнення.

Так, згідно з Інструкціями щодо заповнення форм замовником зазначається, зокрема інформація про замовника – повне найменування замовника (генерального

замовника). При цьому замовник (генеральний замовник) визначається відповідно до пунктів 2, 9 частини першої статті 1 Закону.

Отже, в формах документів у сфері державних закупівель зазначається, зокрема повне найменування юридичної особи. Тому, у разі якщо закупівля здійснюється відокремленим підрозділом юридичної особи, в формах документів у сфері державних закупівель вказується найменування юридичної особи із зазначенням такого відокремленого підрозділу **або** найменування відокремленого підрозділу із зазначенням такої юридичної особи.

У разі якщо відокремлений підрозділ юридичної особи здійснює закупівлю згідно з вимогами Закону, то така закупівля здійснюється відповідно до складеного та затвердженого комітетом з конкурсних торгів відокремленого підрозділу юридичної особи річного плану закупівель.

Водночас цей Закон застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт і послуг, за умови, що вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт - 1 мільйон 500 тисяч гривень. Згідно з частиною п'ятою статті 2 Закону забороняється укладання договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом. **Замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів або застосування цього Закону.**

Тому, у разі якщо запланована очікувана вартість закупівлі по філіям (відокремленим підрозділам) юридичної особи **сумарно** дорівнює або перевищує межі, визначені в частині першій статті 2 Закону, проведення процедури закупівлі здійснює головна організація, що утворила філії (відокремлені підрозділи).

Крім того, головній організації (замовнику) з метою уникнення штучного поділу предмета закупівлі на частини, доцільно володіти інформацією щодо запланованих філіями (відокремленими підрозділами) закупівель.

### ***Щодо участі у процедурах закупівель відокремлених підрозділів***

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 1 Закону учасник процедури закупівлі (далі - учасник) - фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, юридична особа (резидент або нерезидент), яка письмово підтвердила намір взяти участь у процедурі закупівлі та/або подала пропозицію конкурсних торгів, або цінову

пропозицію, або взяла участь у переговорах у разі застосування переговорної процедури закупівлі.

Поряд з цим згідно з частиною шостою статті 55 Господарського кодексу України (далі – ГК України) суб'єкти господарювання, зазначені у пункті першому частини другої цієї статті, мають право відкривати свої філії, представництва, інші відокремлені підрозділи без створення юридичної особи.

Відповідно до частини четвертої статті 64 ГК України підприємство має право створювати філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, погоджуючи питання про розміщення таких підрозділів підприємства з відповідними органами місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку. Такі відокремлені підрозділи не мають статусу юридичної особи і діють на основі положення про них, затвердженого підприємством. Підприємства можуть відкривати рахунки в установах банків через свої відокремлені підрозділи відповідно до закону.

З огляду на викладене, відокремлені підрозділи підприємства, які не мають статусу юридичних осіб, не можуть від свого імені брати участь у процедурах закупівель відповідно до норм Закону. Договір про закупівлю від імені юридичної особи-учасника підписують керівники філій та представництв на підставі довіреності, виданої відповідно до чинного законодавства.

Таким чином, філії та представництва можуть брати участь у процедурах закупівель на підставі довіреності, виданої юридичною особою та від її імені.

### ***Щодо правонаступництва***

Згідно з частиною першою статті 104 ЦК України юридична особа припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. У разі реорганізації юридичних осіб майно, права та обов'язки переходять до правонаступників.

Водночас злиття, приєднання, поділ та перетворення юридичної особи регулюються зокрема статтею 106 ЦК України.

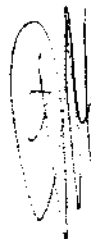
Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону визначено, що договір про закупівлю – це договір, який укладається між замовником і учасником за результатами проведення процедури закупівлі та передбачає надання послуг, виконання робіт або набуття права власності на товари.

У свою чергу, згідно з частиною першою статті 629 ЦК України договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору (частина перша статті 631 ЦК України). Відповідно до частини першої статті 512 ЦК України кредитор у зобов'язанні може бути замінений іншою особою внаслідок, зокрема правонаступництва.

Таким чином, правонаступник замовника може вчиняти дії як щодо завершення процедур закупівель, розпочатих юридичною особою, яка припиняється в результаті реорганізації, так і у випадку виконання укладеного такою юридичною особою договору про закупівлю, за умови, що правонаступництво стосовно передачі прав та обов'язків особи, що припиняється (у тому числі за договором про закупівлю), оформлено в установленому законодавством порядку.

**Директор департаменту  
регулювання державних закупівель**



**Олександр СТАРОДУБЦЕВ**